

Luonnonvaroista bisnestä maaseudun pk-yrityksille

17.11.2025

Luonnonvarat ja maatalouden sivuvirrat tarjoavat maaseudun pk-yrityksille monenlaisia mahdollisuuksia lisäarvoisiin tuotteisiin ja palveluihin perustuvan liiketoiminnan kehittämiseksi ja kasvattamiseksi. Biotalous onkin merkittävässä roolissa Suomen kansantaloudessa, ja kansallisen biotalousstrategian tavoitteena on saavuttaa peräti 50 miljardin euron arvonlisä vuonna 2035. Suomessa biotaloudella tarkoitetaan *”taloutta, joka käyttää uusiutuvia biologisia luonnonvaroja resurssiviisaasti ravinnon, energian, tuotteiden ja palvelujen tuottamiseen”* (<https://tem.fi/biotalous>). Mahdollisuuksiin tarttuminen voi parhaimmillaan siivittää maaseutuja uuteen kasvuun sekä lisätä maaseudun elinvoimaisuutta ja houkuttelevuutta elinympäristönä.

Uusien biotuotteiden kehittäminen ja liiketoiminnassa menestyminen vaativat kuitenkin monenlaista osaamista ja resursseja, mitä maaseudun pk-yrityksillä ei usein ole entuudestaan. Lisäksi paikallinen maaseutumarkkina on tyypillisesti pieni, ja kannattava liiketoiminta vaatii kykyä laajentua maaseudulta vähintäänkin kansallisille ja jopa kansainvälisille markkinoille, jolloin digitaaliset ratkaisuihin ja sähköiseen kaupankäyntiin liittyvä osaaminen on tärkeää.

eRural Resilience -hankkeesta työkaluja yritystukiorganisaatioille biotuotteisiin perustuvan liiketoiminnan kehittämiseksi

Kaupunkien ja kuntien kehitysyhtiöt ja yritystukiorganisaatiot ovat keskeisessä roolissa tukemassa alueen pk-

yrittäjiä biotuotteisiin perustuvan liiketoiminnan luomisessa ja kasvattamisessa. Tämä asettaa myös niille uudenlaisia osaamis- ja resurssivaatimuksia.

SEAMK liittyi syksyllä 2025 osaksi eRural resilience -hanketta, missä pyritään vauhdittamaan luonnonvaroihin perustuvan liiketoiminnan kehittymistä maaseudun pk-yrityksissä. Hankkeessa kehitetään ja pilotoidaan ratkaisuja, menetelmiä ja työkaluja, joiden avulla yritystukiorganisaatiot pystyvät tukemaan mahdollisimman laaja-alaisesti maaseutujen pk-yrittäjiä biotuotteisiin perustuvan, sähköisen liiketoiminnan käynnistämisessä ja kasvattamisessa.

Hankkeen kehitystoimien tuloksena odotetaan syntyvän seuraavat tuotokset:

1. Itsearviointiin perustuva menetelmä ja verkkotyökalu yritystukiorganisaatioiden osaamisprofiilin määrittelemiseksi ja kehittämistarpeiden tunnistamiseksi.
2. Menetelmä ja verkkotyökalu sähköiseen kaupankäyntiin perustuvan bioliiketoiminnan käynnistämisen tukemiseksi pk-yrittäjiä.
3. Biotuotteisiin sekä sähköiseen kaupankäyntiin ja digitalisaation keskittyvien asiantuntijaverkostojen perustuminen.

Itsearviointimenetelmä yritystukiorganisaatioiden osaamisen kehittämiseksi

eRural-hankkeen ensimmäisessä vaiheessa kehitettiin ja pilotoitiin menetelmä yritystukiorganisaatioiden osaamistason ja kehittämistarpeiden määrittämiseksi.

Menetelmän kehittämisessä määriteltiin ensimmäiseksi yritystukiorganisaatioiden *osaamisprofiili*.

Osaamisprofiili koostuu yhteensä 15:stä peruskyvykkyydestä neljällä eri osaamisalueella, joita yritystukiorganisaatiot tarvitsevat pystyäksensä tukemaan pk-yrittäjiä uusien biotuotteiden kehittämisessä ja lanseerauksessa sähköisen kaupankäynnin kontekstissa.

Liiketoiminta ja johtaminen	Digitaalinen osaaminen	Biologinen tuotanto	Verkostoituminen
• Strategia • Rahoitus • Markkinointi ja myynti • Leadership • Operatiivinen johtaminen	• Digitalisaatiostrategian kehittäminen • Sähköisen kaupankäynnin mahdollistaminen • Kyperturva • Lainsäädäntö	• Biologinen tuotantoprosessi • Kestävyys • Orgaaninen sertifiointi	• Asiakassuhteiden hallinta • Viestintä • Suhteiden rakentaminen

Kuva 1. Osaamisprofiilin osaamisalueet ja peruskyvykkyydet.

Seuraavaksi kehitettiin laadullinen, neliportainen arviointikriteeristö kullekin viidelletoista peruskyvykkyydelle. Menetelmä tuottaa vastaajien itsearviointiin perustuen analyysin henkilöiden osaamisalueista ja osaamisvajeista, joihin kehittämistoimenpiteitä olisi hyvä kohdistaa.

Osana menetelmän kehittämistä on luotu myös alati laajentuva, lähes 200 videota sisältä videopankki. Videot toimivat ensimmäisenä osaamisen kartuttajina osaamisvajeen paikkaamiseksi.

Itsearviointi helposti ja nopeasti verkkotyökalun kautta

Hankkeessa kehitettiin edellä kuvatun menetelmän pohjalta itsearviointin suorittamiseksi verkkotyökalu, mikä on ilmaiseksi käytettävissä osoitteessa <https://www.ebiobusiness.eu/assessment/>. Verkkotyökalun käyttäminen on helppoa. Organisaation työntekijät vastaavat itsearviointikysymyksiin ja saavat automaattisesti luodun raportin vahvuusalueistaan ja kehittämistarpeista henkilökohtaisella tasolla. Lisäksi organisaatio voi pyytää organisaatiotason raportin, mikä tarjoaa vastaavan analyysin organisaatiotasolla. Organisaatioille suositellaan videoita niiltä osa-alueilta, joilla on kehitystarpeita.

Self assessment results

15/10/2025

1. Business and management: 13/20 (Advanced)

You have a strong understanding of business and management principles. Continue applying these competencies in complex projects and explore industry trends to stay updated. Engage in mentorship roles to solidify your expertise.

2. Digital Know-how: 9/16 (Advanced)

Your proficiency in digital know-how is strong. Continue applying your expertise to lead digital projects and stay updated on emerging technologies. Collaborating on innovation-driven projects would enhance your skills further.

3. Biological production and sustainability: 5/12 (Intermediate)

You have some knowledge but should continue exploring the video database to advance in sustainable technologies and practices. Focus on improving your understanding of resource management, eco-friendly methods, and environmental regulations.

4. Networking: 10/12 (Expert)

Your networking skills are excellent. Focus on fostering larger, cross-industry collaborations, mentoring others in the art of relationship-building, and staying active in high-level networking circles.

Kuva 2. Esimerkki henkilökohtaisesta osaamisprofiilista.

Pk-yritysten osallistaminen täydessä vauhdissa

Tällä hetkellä hankkeessa pilotoidaan toista hankkeessa kehitettyä menetelmää, minkä avulla yritystukiorganisaatiot laativat yhteistyössä pk-yritysten kanssa pk-yrityksille CV:n, sähköisen bioliiketoimintaprofiilin sekä etenemissuunnitelman biotuotteiden kehittämiseksi ja lanseeraamiseksi.

Tavoitteena on testata työkalua 60 pk-yrityksen kanssa. Suomessa työkalun testaamisesta vastaavat Into

Seinäjoki ja Järvisseudun Yrityspalvelut YPJP.

eRural resilience (Creating resilient rural communities in BSR based on the opportunities of digital bio businesses) on Euroopan unionin osarahoittama, Interreg Baltic Sea Region -hanke. Hankkeessa on yhteensä 14 partneria seitsemästä Itämeren alueen maasta.

Lisätietoja hankkeesta ja sen toimenpiteistä voi lukea osoitteesta

<https://interreg-baltic.eu/project/erural-resilience/>**Karita Luokkanen-Rabetino**

Erityisasiantuntija

SEAMK

Kirjoittaja työskentelee erityisasiantuntijana Seinäjoen ammattikorkeakoulussa Luonnonvara ja biotalous-tiimissä ja toimii projektipäällikkönä eRural-hankkeessa.